

Justitiedepartementet

2019-06-20

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Promemorian Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag (Ds 2019:6)

Svenska Bankföreningen anser att konsekvenserna av förslaget bör utredas och analyseras närmare innan en sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag införs. Det gäller inte endast konsekvenserna för borgenärskollektivet utan även de konsekvenser som en sänkning kan medföra för de utmaningar som Sverige redan står inför på penningtvättsområdet. Det finns också anledning att utvärdera de förändringar som inom kort införs i Finland avseende kapitalkravet innan åtgärder vidtas i Sverige.

I promemorian föreslås att aktiekapitalet i privata aktiebolag ska sänkas från 50 000 kr till 25 000 kr med ikraftträdande den 1 januari 2020. Minimikravet på aktiekapital ska, enligt promemoria, bl.a. borga för ett visst borgenärsskydd men samtidigt ska bolagsformen vara tillräckligt tillgänglig för att främja företagandet. I promemorian noteras att möjligheten att starta och driva företag är av betydelse för hela samhället och åtgärder för att underlätta etablering är ett viktigt inslag i en strategi för ekonomisk tillväxt och hög sysselsättning. Det noteras också att aktiekapitalets funktion som borgenärsskydd kan ifrågasättas eftersom borgenärer sannolikt fäster större vikt vid faktorer som kassaflöde och likviditet. Samtidigt lyfts att kraven på andra säkerheter än aktiekapitalet kan uppfattas som en urholkning av principen om frihet från personligt ansvar. Av större betydelse torde, enligt promemorian, vara aktiekapitalets funktion som spärr mot ogenomtänkt och oseriöst företagande. Den slutsats som dras i promemorian är dock att syftet att göra aktiebolagsformen mer tillgänglig och därmed främja företagandet väger tyngre och att den nuvarande miniminivån på aktiekapitalet därmed bör sänkas till 25 000 kr.

Bankföreningen, som visserligen kan se fördelar med att främja företagandet och därmed öka sysselsättningen, anser dock att konsekvenserna av förslaget bör utredas och analyseras ytterligare innan en sänkning av aktiekapitalet införs.

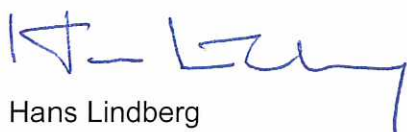

I promemorian redogörs för hur kraven i de övriga nordiska länderna ser ut. Av denna redogörelse kan konstateras att i Norge ligger minimikravet på 30 000 NOK och i Danmark på 40 000 DKR. Det senare motsvarar drygt 50 000 SEK. Finland kommer från och med den 1 juli 2019 att helt avskaffa krav på aktiekapital i privata aktiebolag. Mot bakgrund av de nivåer på kapitalkraven som gäller i Danmark och Norge ställer sig Bankföreningen mycket tveksam till förslaget att sänka kapitalkravet i Sverige. Vi anser vidare att det finns skäl att avvakta utfallet av den sänkning som kommer att ske i Finland innan åtgärder vidtas för svenskt vidkommande.

Även om det är önskvärt att öka företagandet och sysselsättningen får detta inte komma i konflikt med uppdraget att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Regleringar som syftar till att förenkla att starta och driva företag kan stå i konflikt med effektiva kontrollsystem mot penningtvätt, se rapporten Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2019. Att aktiebolag används som ett verktyg för ekonomisk brottslighet är något som också påpekas av EBM och FAR, se artikel i Dagens industri den 19 mars 2017. Den sårbarhet och risk som ett sänkt kapitalkrav kan medföra, t.ex. att oseriösa verksamheter söker sig till Sverige i syfte att för att tvätta pengar, bör således analyseras noggrant innan beslut tas om att sänka miniminivån. Det för- och nackdelar som övriga företagsformer medför för företagandet, t.ex. enskild firma, bör också belysas i detta sammanhang.

Vad gäller borgenärsskyddet kan konstateras att även om en sänkning av minimikravet kan ersättas av avtal om minsta kapitalinsats, om ökade säkerheter som t.ex. personlig borgen eller om utökad informationsgivning finns en uppenbar risk för att mindre kreditgivare eller leverantörer, av okunskap eller bristande information, inte utnyttjar denna möjlighet och därmed hamnar i en prekär ekonomisk situation. Även om andelen konkurser har minskat sedan 2008 överstiger det årliga antalet konkurser för aktiebolag 25 procent. Konsekvenserna för borgenärskollektivet, såväl för större kreditgivare såsom banker som för mindre leverantörer, bör belysas bättre. I detta sammanhang bör även konsekvenserna av reglerna om tvångslikvidation och personligt ansvar analyseras.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Åsa Arffman